

Sprawozdanie
z realizacji Uchwały Nr XXXII/343/2021 Rady Miasta Sandomierza z dnia 24.02.2021
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Sandomierzu na 2021 rok.

Zgodnie z uchwałą podjętą w dniu 24 lutego 2021 roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Sandomierzu w roku 2021 nie został zrealizowany w całości, z przyczyn związanych z pandemią COVID-19 oraz zarządzonymi restrykcjami.

Bezpośrednim realizatorem i koordynatorem założeń zawartych w tym dokumencie był Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Sandomierzu oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu, zaś pomysłodawcą i inicjatorem wielu działań- zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA).

GKRPA w Sandomierzu działa w składzie powołanym Zarządzeniem Nr 237/2016/SO z dnia 4 października 2016 roku Burmistrza Miasta Sandomierza w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zarządzeniem Burmistrza Sandomierza Nr 224/2019/SSZ z dnia 23 września 2019 w sprawie wprowadzenia zmian w Zarządzeniu Nr 237/2016/SO Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 4 października 2016 roku oraz Zarządzeniu Nr 151/2018/SSK z dnia 30 sierpnia 2018 roku.

Siedzibą Komisji jest Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego (MORO), mieszczący się przy Mariackiej 1 w Sandomierzu, gdzie organizowane są posiedzenia GKRPA. Organizację i tryb pracy Komisji określa Regulamin Organizacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/382/2014 Rady Miasta Sandomierza z dnia 19 lutego 2014 roku. Komisja działa w czterech Zespołach:

- interwencyjno-motywowującym,
- kontroli,
- ds. profilaktyki,
- opiniującym.

Zespół interwencyjno-motywuujący podejmuje interwencje poprzez wzywanie na rozmowy motywujące osób co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że są uzależnione od alkoholu. W 2021 roku do komisji wpłynęło **40 wniosków** o przymusowe leczenie odwykowe wobec osób nadużywających alkoholu. W 2021 roku wnioski do Komisji kierowali najczęściej: Zespół Interdyscyplinarny- 16, rodziny uzależnionych-10, Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu- 9, Ośrodek Pomocy Społecznej- 3, Zespół Kuratorski przy Sądzie Rejonowym w Sandomierzu- 1, Prokuratura Rejonowa w Kielcach-1, z czego 3 osoby zgłosiło się dobrowolnie, bez żadnego wezwania. Pomimo wielokrotnych wezwań, pozostałe osoby nie stawily się, a w konsekwencji ich sprawy trafiają sukcesywnie do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Sandomierzu.

W wyniku przeprowadzonych rozmów interwencyjno- motywujących większość osób zgodziło się na podjęcie leczenia w Poradni leczenia Uzależnień, działających w strukturach Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu lub innych okolicznych placówkach terapeutycznych, lub korzystają z porad terapeutów w Punkcie Edukacyjno-Konsultacyjnym, prowadzonym przez Stowarzyszenie na Rzecz Zdrowia Psychicznego oraz

Oddział Rejonowy PCK, który ma swoją siedzibę przy Miejskim Ośrodku Rozwoju Osobistego, przy ulicy Mariackiej 1 w Sandomierzu.

W 2021 roku GKRPA skierowała 39 osób na badania przez biegłych sądowych w zakresie psychiatrii i psychologii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badanie zgłosiło się tylko 12 osób. Komisja skierowała do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Sandomierzu łącznie 33 wnioski dotyczących zobowiązania do poddanie się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu.

Celem pracy **zespołu opiniującego**, działającego w strukturach GKRPA, jest rozpatrywanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydawanie opinii co do zgodności lokalizacji i liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta:

- uchwała Rady Miasta Sandomierza Nr XXXIX/497/2017 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/231/2016 z dnia 2 marca 2016 Rady Miasta Sandomierza w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Sandomierza miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- uchwała Rady Miasta Sandomierza Nr LIX/769/2018 z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Sandomierz.

W 2021 roku zespół opiniujący odbył 11 posiedzeń, podczas których wydał 75 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadaniem **zespołu ds. kontroli** jest natomiast prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta. W miesiącu październiku 2021 roku Zespół przeprowadził kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Sandomierza. Ogółem skontrolowano 7 punktów sprzedaży alkoholu.

Przedmiotem kontroli były warunki prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlowych i lokalach gastronomicznych, oraz prawidłowości złożenia oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za 2020 r. na terenie miasta Sandomierza. W toku prowadzonych czynności kontrolnych dotyczących prawidłowości złożenia oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za 2020 rok kontrolujący nie ujawnili naruszenia przepisu art. 11¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kontrolowane były 2 punkty sprzedaży.

W trakcie prowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w 3 punktach sprzedaży napojów alkoholowych kontrolujący ujawnili naruszenie art.9⁴ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dot. zaopatrywania się w napoje alkoholowe, wymienione w zezwoleniu, u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenia na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych. Kontrolowani we wnioskach i zaleceniach pokontrolnych w protokole kontroli zostali pouczeni i zobligowani do dostarczenia stosownych zezwoleń we wskazanym terminie. Dwóch przedsiębiorców u których stwierdzono nieprawidłowości dostarczyli we właściwym terminie brakujące dokumenty. Natomiast trzeci przedsiębiorca, u którego stwierdzono ww. nieprawidłowości w tym przedmiocie, oraz inne dot. posiadania tytułu prawnego do korzystania z lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych pomimo braku dokumentacji w czasie trwania czynności kontrolnych oraz po wyznaczeniu nowego terminu na ich dostarczenie, kontrolowany nie dostarczył do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu wymaganych dokumentów. Kontrolujący u tego przedsiębiorcy ujawnili kolejne naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w części dotyczącej uwidaczniania

informacji o szkodliwości spożywania alkoholu oraz innych informacji o zakazach wynikających z ustawy. Po ujawnieniu naruszenia przepisów ustawy w tej części przedsiębiorca w czasie trwania czynności kontrolnych uzupełnił braki i wywiesił w miejscu widocznym informację o szkodliwości działania alkoholu, oraz informację na temat że „Nietrzeźwym i osobom do lat 18 alkoholu nie sprzedajemy”. Wobec tego przedsiębiorcy sprawa została przekazana do zespołu opiniującego celem podjęcia dalszych czynności.

Wszystkie podmioty, które były kontrolowane w zakresie warunków sprzedaży zostały pouczone o bezwzględny przestrzeganiu przepisów ustawy 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2021r., 1119 z późn. zm.). W pozostałych kontrolowanych punktach kontrolujący nie ujawnili żadnych nieprawidłowości.

Zespół ds. profilaktyki GKRPA inicjuje działania w zakresie profilaktyki szkolnej i środowiskowej. W 2021 roku odbyło się 5 posiedzeń tego zespołu. Najważniejsze przedsięwzięcia zespołu:

W I kwartale 2021 roku zaproszono do udziału oraz przesłano do sandomierskich placówek oświatowych regulamin konkursu profilaktyczno-plastycznego pod hasłem „*Ruch kluczem do zdrowia*”, którego uroczyste podsumowanie wraz z wręczeniem nagród uczestnikom konkursu oraz ich opiekunom odbyło się w dniu 15 września 2021 roku na Bulwarze im. Marszałka J. Piłsudskiego w Sandomierzu. Jednocześnie w tym samym dniu wręczono nagrody uczestnikom IX Przeglądu Spektakli Profilaktycznych - Sandomierz 2020. W IV kwartale 2021 roku przekazano sandomierskim placówkom oświatowym zaproszenie do udziału w X Jubileuszowym Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych - Sandomierz 2021. Wobec panującej w kraju pandemii Covid-19 oraz ogłoszeniu kolejnych restrykcji postanowiono, że w tym roku przegląd spektakli profilaktycznych odbędzie się w formie zapisu audiowizualnego, a składanie na nośnikach elektronicznych zapisów audio-wizualnych przedstawień przedłużono do dnia 28 lutego 2022 roku.

Ponadto Zespół Profilaktyczny zajmował się:

- koordynowaniem działaniami wynikającymi z Ogólnopolskiej Kampanii Edukacyjnej „*Zachowaj Trzeźwy Umysł*”,
- zaopatrzeniem placówek oświatowych w materiały edukacyjne – na szczególną uwagę zasługuje comiesięczne czasopismo „*Remedium*” i „*Świat problemów*”, które finansowane jest przez Gminę Sandomierz.

W ubiegłym roku zrealizowano zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Sandomierzu na 2021 rok w następujący sposób:

- zakupiono materiały profilaktyczne do kampanii „*Zachowaj Trzeźwy umysł*” na 2022 rok,
- zakupiono materiały profilaktyczne dla sandomierskich szkół podstawowych oraz świetlicy środowiskowej i placówki wsparcia dziennego „Przystanek Błonie” pt. „*O depresji w pandemii*”,
- zaprojektowano i wydrukowano ulotki informacyjne na potrzeby Klubu AA „*Odyseusz*”, informujące o możliwości korzystania ze wsparcia i doświadczenia członków Klubu.
- zakupiono ulotki profilaktyczne o problemie spożywania alkoholu w czasie ciąży, ulotki rozprowadzane będą przez pracowników socjalnych OPS wśród mieszkańek Sandomierza,
- sfinansowano zakup książek na potrzeby szkoleniowe członków GKRPA na temat aspektów prawnych i psychologicznych przy nadzorze kuratora nad osobami uzależnionymi od alkoholu, psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej,

- zakupiono nagrody dla uczestników X Jubileuszowego Przeglądu Spektakli Profilaktycznych – Sandomierz 2021,
- zakupiono upominki dla opiekunów grup teatralnych biorących udział w X Jubileuszowym Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych - Sandomierz 2021 ,
- zakupiono nagrody dla uczestników konkursu profilaktyczno - plastycznego pn. „*Ruch- kluczem do zdrowia*”,
- zakupiono artykuły spożywcze dla dzieci w ramach akcji „*Podwórkowy wychowawca*”,
- zakupiono słodycze dla dzieci w ramach akcji „*Podwórkowy wychowawca*”,
- zakupiono środki ochrony osobistej dla członków GKRPA, w ramach ograniczenia rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19,
- dofinansowano superwizję dla pracowników Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu,
- sfinansowano koszty wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach poszczególnych zespołów komisji,
- sfinansowano szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- opłacono zaliczki za wydanie opinii przez biegłych sądowych,
- zakupiono słodycze na potrzeby spotkania integracyjnego dla dzieci członków klubu AA „*Odyseusz*”,
- sfinansowano badania psychologiczne i psychiatryczne osób kierowanych do sądu z wnioskiem o przymusowe leczenie,
- sfinansowano opłaty sądowe od wniosków o leczenie odwykowe,
- sfinansowano prenumeratę czasopisma REMEDIUM,
- sfinansowano prenumeratę czasopisma ŚWIAT PROBLEMÓW,
- przekazano dotację Stowarzyszeniu na Rzecz Zdrowia Psychicznego oraz Oddziałowi Rejonowemu PCK w Sandomierzu na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym.

Punkt Edukacyjno-Konsultacyjny w 2021 roku prowadzony był przez Stowarzyszenie Na Rzecz Zdrowia Psychicznego oraz Oddział Rejonowy PCK w Sandomierzu, udzielając bezpłatnych porad wg. ustalonego harmonogramu dyżurów.

W Punkcie porad udzielali: psycholog - psychoterapeuta, prawnik, specjalista terapii uzależnień, terapeuta uzależnień (pomoc dla członków rodzin), specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zdecydowanie największym zainteresowaniem cieszą się porady dot. m.in. problemów małżeńskich, wychowawczych oraz kryzysów życiowych. Sporą liczbę porad udzielanych w Punkcie stanowią porady prawne oraz pomoc osobom uzależnionym.

Liczba porad udzielonych osobom uzależnionych od alkoholu i ich rodzinom w punkcie edukacyjno- konsultacyjnym w 2021 roku wyniosła łącznie 439. Specjaliści udzielili 175 porad osobom uzależnionym i współuzależnionym, 5 porady osobom uzależnionym od narkotyków, 14 porad osobom uzależnionym od leków, hazardu, 75 porad dot. problemów przemocy w rodzinach, 52 porady prawne oraz 118 porad dotyczących m.in.: problemów małżeńskich, wychowawczych oraz kryzysów życiowych.

Z uwagi na pandemię covid-19, zadania zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Sandomierzu na 2021 roku zrealizowane zostały zachowując ścisły reżim sanitarny, niestety nie wszystkie zadania były możliwe do zrealizowania ze względu na utrzymującą się wciąż pandemię.